

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Közsef főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FEKELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, október 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek: Politikai vajudások.**
- Az olasz király Párisban.**
- Tisza — miniszterelnök.**
- Rákóczi sírjánál.**
- Megszökött vívómester.**
- Pörös fotográfia.**
- Újabb tűzkatasztrófa Budapesten.**
- A diákok vándorlása.**
- Az új korcsolya-pálya.**
- Nyugdíjazás a trónörökös miatt.**
- A Fifin szerzőjéről.**
- A vasúti kaszalopás.**
- Murri Linda.**
- Tárca: Megsemmisült remények. Irta: Szabó Ferenc.**
- Csarnok: Krimhilda. Irta: Szántó Kálmán.**

Politikai vajudások.

Arad, október 15

Mindjobbban kiderül, mi akasztja meg a krízis megoldását: a magyar politikusok sztrájkolnak, ezen mulik a fő ok. Lukács László ép oly kevésé., hagyta el a király kabinetjét kinevezett miniszterelnök gyanánt, mint azok az urak, akik előtte ott jártak: Széll, Tisza, Andrássy és Perczel. Alig szenved kétséget, hogy Lukács, a három utóbbi által ajánlva, mint a legalkalmasabb ember jelöltetett meg. Lukács azonban nem harapott bele a savanyu almába es azt kellő tisztelettel tovább adta.

A szabadelvűpárt vezető férfiai között megható verseny fejlődött ki a szerénységben, hogy egyik a másiknak helyet adjon és, a mint látszik, a célzott eredmény

mény az, hogy senki sem lépi át a küszöböt, mely a miniszteri bársonyszékhez vezet. Természetes, hogy Lukács után ismét újabb meghívások foznak történni de az előzmények után vég elen optimista legyen az, aki az újabb meghívásoktól is valami eredményt vár. Minthogy pedig a miniszterelnökségnek ilyen ideoda tologatásában félreismerhetlenül szisztéma és rendszer van, nem marad hátra más magyarázat, mint hogy a szabadelvű párt vezeterei, akikhez a korona eddig fordult, a maguk erejében nem biznak és nem mernek vállalkozni arra, hogy a többséget megszerezzék, és hogy ezáltal ők maguk kívánatosnak jelzik, hogy az a kör, melyre a korona eddig szoritkozott, lehetőleg kitágíttassák.

Ugy látszik, hogy ezen a minden esetre udvarias, de fölötte kényelmetlen módon akarják kifejezni, hogy a kik meghívást kaptak, nem tudnak, és a kik tudnának, nem kaptak meghívást.

Nagyon keveset nyom a latban az a körülmény, hogy egyrészt Lukács László azt a felszólítást kapta, hogy egyelőre maradjon Bécsben és másrészt, hogy a nagy többség a Tisza-kombinációt nem akarja elejteni és azt állítja, hogy még reá fog kerülni a sor. Egyelőre csak azt lehet látni, hogy az ellenzék obstrukcióját élesíti a miniszterjelöltek obstrukciója és most már az a kérdés itt is, mint minden obstrukciónál, hogy ki szenved alatta legjobban, ha a krízis még sokáig ebben a körben forog.

Aki legjobban szenved, az sem a korona, sem a monarchia, sem Ausztria, hanem Magyarország. Hogy az ország a törvényhozás szünetelését, a hiányzó ujonckontingenst, az adóbevételek csökkenését és egyáltalán a bizonytalanságot jobban megéri, mint a többi faktorok, az kétségbe vonhatlan. Nem a közös és még kevésbbé az osztrák közigazgatás érzi meg, ha Magyarországnak nincs se parlamentje, se programja, és ha az államigazgatásnak hiányzik a motorja. A hadvezetőség is talált az elmaradt ujonckontingensért egy szurrogátumot, és hihetileg továbbra is talál, de a magyar hadkötelesek, akiknek három éven tul kell szolgálniuk, és kik polgári foglalkozásuktól el vannak vonva, azok méltán kesereghetnek az obstrukció miatt.

A segédforrások, a melyek a pénzügyminiszternek a költségvetés nélküliség dacára rendelkezésére állanak, megengedik neki, hogy a közös szükségleteket kiséghesse, fizesse a tisztviselőket és az államiság kamatait. De az államból kiinduló termékenyítő tevékenység, a közlekedési eszközök megnövelése, az ipar és földmívelés támogatása elmarad. A következmények az országot és a nemzetet érik. Es az a hiány, melyet a be nem hajtható adók és illetékek az állampénztárakban okoznak, a magyar pénzügyi állományt még sem hagyja érintetlenül.

A rendet egy napon mégis csak helyre kell állítani és az ehhez szükséges rendszabályokat a törvényes helyzet helyreál-

Megsemmisült remények.

Irta: Szabó Ferenc.

A széles udvarház legnagyobb épület a faluban, de már omladozik. Rozsdás vastáblál szakadozottan fityegnek alá. Cseréptetejében csak a közbepő olt nádkévék tartják a lelket. Udvara csendes, komor, ugyszintén a szobái, mintha kriptá volna, melyben nesztelenül járnak a láthatatlan lelkek. Ha olykor a vén, fogatlan Diána, minden félesztendőben egyszer, nem vakkinaná el magát, a szálló ökörnyál után kapkodva: azt hinné az ember, hogy nem lakik élőlény benne. Pedig laknak: az öreg tekintetes ur, meg a felesége, no, meg Gyurica bácsi: a rég letűnt világ itt feledett alakjai, bányadt sugarai a leáldozott napnak.

Az öreg tekintetes ur szép szál ember volt még most is, hatalmas fehér szakállal, a melyhez hasonló fehér szín nincs az egész tájon. Több fény, több ékesség nem akad a vén udvarházban, csak a rezgő nyárfák ezüstös lombja, meg a megmaradt patriciusi büszkeség. Mert hiába hull kő kő után a vén falakról: ez a kevély büszkeség most is a régi.

Meleg botosokba bujtatót lábbal naphosszszant ott ül a tekintetes ur a széles ambituson, a honnan egykor parancsokat osztogatott

a szolganepnek. Parancsoló tekintete most is olyan büszkén járja be az elpusztult udvart, mint hajdanán, a mikor helykélkedve kapáltak a megjárthatott lovak, kopók kergették a bevetődött vándorlegényt s rengeteg társzekerék álldogáltak a magtárak előtt.

Most rom, pusztulás mindenütt. De azért meg sem rezzen az öreg tekintetes ur pillája, ha végigtekint rajta. Oblös pipájából átláthatatlan fellegeteket kerit maga köré: legalább ezzel is kevesebbet lát a szürke, sivár, világból. Így észre sem veszi az utcán végigdögő szénás szekereket, pedig a hajtójuk, nemzetes Szilágyi uram kétszer is bekiáltja a jónapot. Parasztos, husos arca szinte felolvad a nagy barátságtól, a hogy közelebb lép az elpusztult kerítéshez. S csak aztán, hogy tovább halad, szól annyit a tekintetes ur kellemetlen orrhangon:

— A paraszt! . . . Csak úgy lüktet e kis szóban a patriciusi büszkeség.

Még az összetöprödött nagyasszonynak is elmondta azon melegében, hogy milyen paraszt ez a Szilágyi. Ugy kócosan, piszkosan, a hogy a szénagyűjtésből jött, állt meg a kerítés előtt, ho y beszélgezzünk. Mi mást akart volna? Azért, hogy van egy pár hold szántója? Mégis csak paraszt . . . Mintha a vén Szentkláray, a kinek minden lja-fia aranykulcsos vitéz volt, még így is a korpa közé keverednék!

A kis vezna nagyasszony úgy felindult maga is. Ilyen elvetemültséget, hogy szoba menjen állani! . . . De ilyen a felesége is. Nincs olyan nap, hogy át ne szólna a kerten, ha teheti s másként nem is tudná mondani, csak: „Lelkem! Lelkem!” Olyan paraszt . . . lányostól!

— Az a szerencsétlen még mindig azt hiszi, hogy Szentklárayné lesz belőle. De megírom Bélának még ma, hogy ha főispán volna, akkor is mi parancsolnánk neki . . . Szégyent nem hoz a családunkra azzal a semmiséggel. Válasszon magához illőt, különben kitagadjuk!

Siró, vontatott, szomorú fütty hangzott ki a kertből, a vén Gyurica füttye, a ki mindig szomorkodik, mindig iszik s időközben gyakorta mulatja magát azzal, hogy bebujik az elvadult bokrok közé s vékony hangokat ereget a levegőbe.

— Ennek sem fáj a mi bajunk. Cseléd-sziv: kérges sziv. Képes volna, hogy azokhoz a parasztokhoz pártoljon. A multkor is beszélgett a lányukkal . . . Egy szép nap elcsapom, az lesz belőle!

A szomszédos gondosan ápolt kert bokrai közül fiatal lányarc emelkedett ki; mintha nem is lányarc, hanem egészséges mályvarózsa lett volna. Egyszerű, tiszta kartonruháját feltűzködté kétoldalt, mivel éppen a virágai között szorgoskodott. Köntösujja könyökig feltürve, sza-

litása után maga a nemzet meg fogja találni, mint a hogy érzi most a nátrányokat, melyek a közigazgatási gépezet megroppanásától elválaszthatatlanok.

Az olasz király Párisban.

(A mai nap ünnepe.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 15.

Megint pohárköszöntőket cserélt egymással két államfő Franciaország fővárosában. Az olasz király és *Loubet* köztársasági elnök pohárköszöntője semmiben sem különbözik a többi fejedelmi tiszttól, hacsak azt nem vesszük különbségnek, hogy az egyik pohárköszöntő nem a „feiség“, hanem az „elnök ur“ megszólítással kezdődött. Ez azonban nem lényeges megkülönböztetés.

Semmitmondó frázisok halmazából áll mind a két tósz. Gondosan elkerülték azt, hogy valahogy egy magasabb, vagy szárnyalóbb s így megkapóbb gondolat be ne csuszszék az államfők beszédébe. Olyan szürke, ugyszólván ha muszin szólamokból állt mind a két beszéd, a milyent az utóbbi időkben történt császár- és királytalálkozásokon százszor is volt alkalma olvasni a világnak. Mert azt csak nem nevezhetjük gondolatnak, hogy a látogatás után a két állam kölcsönös bizalommal és egyenlő jóakarattal teljesíti nemzeti feladatait; vagy azt, hogy az elnök „öszinte örömmel üdvözlí ő felsége“ érkezését. Szinte csodáltuk volna, ha az olasz király válaszában nem foglaltatott volna benne az, hogy „Olaszország érdekei azt követelik, hogy összes erejével a béke fenntartását kívánja és magatartásával hozzájáruljon ehhez a civilizációnak nagy mértékben szolgáló tényhez.“

Ha még hozzávesszük, hogy hangsúlyoztatott a két országnak egymáshoz való közelsége, akkor beszámoltunk mindenről, a miben az államfők találkozásának frazeológiáját *Loubet* elnök és *Viktor Emánuel* király kimerítették. Most majd következnek az ünneplések, a dísz-előadások, a katonai parádék, a díszfelvonulások és mindazok a dolgok, a melyek egy uralkodó látogatásával kapcsolatban vannak. A világ pedig megy a maga útján, háboruk éppen úgy kitörnek, a népeket éppen úgy kizsákmányolják a militarizmus fenntartásáért, mintha

államfők és uralkodók a béke szükségességének „tényét“ sohasem hangoztatták volna.

Mai távirataink a következők:

Páris, okt. 15. Az Elysée-palotában adott diner rendkívül fényes lefolyású volt. A királyi párt ugyanazon szertartásokkal fogadták, mint a palotában tett első látogatásakor. Először a meghívott vendégeket mutatták be, miközben *Loubet* elnök az urakat, neje pedig a hölgyeket mutatta be. A diszterem izlésesen és gazdagon volt feldisztve. *Viktor Emánuel* király, ki az elnökkel szemben foglalt helyet, az elnök neje baloldalán és *Fallieres* szenátusi elnök nejének jobbán ült. *Heléna* királyné az elnök jobbán ült, az elnök baloldalán pedig *Tornielli* gróf nagykövet neje foglalt helyet. A dimeren összesen 144 en vettek részt, ezek között a királyi pár kísérete, *Morin* olasz külügyminiszter és *Tornielli* gróf olasz nagykövet.

A diner után, mely 9 órakor végződött, a király számos bemutatott személyiséggel társalgott, köztük a két kamara elnökeivel, *Combes* miniszterelnökkel, *Delcassé* külügyminiszterrel, valamint a kabinet többi tagjával, *Waldeck-Roussauval*, *Mélinevel*, *Brissonnal* és *Freycinet*-vel. A királyné is szívélyesen társalgott a bemutatottakkal.

10 órakor kezdődött a királyi pár tiszteletére rendezett díszelőadás, mely után az egyes nagykövetekkel társalgtak, végül pedig a művészekhez fordultak, kik résztvettek az előadásban, üdvözölve őket kiváló játékaikért. A király és a királyné az elnöktől és nejétől szívélyesen kézszerítással búcsúztak el. Az utcákon egész este ünneplés hangulat volt, különösen az Avenue de l'Opera, az Elysée előtt és az olasz kereskedelmi kamara épülete előtt nagy számú nép hullámzott, a melyet odavonzott a pompás kivilágítás. A királyt és királynét mindenütt lelkes ovációkban részesítették.

Páris, okt. 15. A diner előtt az olasz király a két kamara elnökét, valamint *Combes*, *Rouvier* és *Valbé* minisztereket és az elnök mellé beosztott funkcionáriusokat a St. Mauricius és Lázár rend nagykeresztjével, *Loubet* elnök pedig *Morin* külügyminisztert a becsületrend nagykeresztjével, *Brussati* főszárnysegédet annak nagy tiszti keresztjével s a királyi kíséret tagjait annak tiszti keresztjével tüntette ki.

badon hagyta az egészséges, teli karokat... Fehér darabkák az ölelő mennyországból!

— Csak nem sirt Póli kisasszony, mi? — tudakolta Gyurica bácsi, különös vörösséget fedezve fel a lányka szemhéján.

— Dehogy sirtam! — mosolygott Póli, de reszkető hangja elárulta, hogy nem mondott igazat. Aztán váratlan fölkapta a kötőjét s zokogni kezdett.

— Mindent hallottam. Gyurica bácsi. Az öreg tekintetes ur haragszik reám. Azt mondta, hogy nem vagyok hozzájuk való, hogy Bélát kiátkozza, ha reám mer gondolni!

Gyurica bácsi nem ok nélkül volt az ifju szerelmesek megbizott embere azóta, hogy Béla urfi a Póli mélységes szemében feledte a lelkét, mert most is készen áll rajta a vigasztalás.

— Hát már hogy haragudnék lelkem kisasszony? Esze ágában sincs. Azt a haszontalan frajlit szidta, ott a városban, a ki hálót vetett rá. Valami pénzes, de hitvány szerzet, a kinek az orralikába esik az eső. Csah nem is csufithatja el ve e a familiát!

Póli úgy megvigasztalódott, olyan vidám lett egyszerre, mint az ághegyeken röpködő madár. Milyen jó is én Istenem, hogy az egyik leány is mosolyoghat a másikon!

A kert bokrai recsegték, ropogtak. Különös bántó zaj volt ez, mint valami nagy szubogár pattogása, mely elhagyott helyen halált jövendöl. Az örökké való idő halálát,

feitámadás nélkül. Polinak valami a szívébe nyilalt, ahogy az öreg tekintetes urat megpillantotta.

— Kendnek sohase sincs dolga, Gyurica. Nagy urak lettünk, ugy-e, hogy így lophatjuk a napot? Öreg ember létére több esze lehetne!

— Hát aztán mit csináljak, tekintetes ur? Tessék lovakat venni, majd lesz azután dolgom! — Pattogott nyersen a megleckéztetett ember.

Az öreg ur oda se hallgatott, mintha nem is lett volna a világon. Nagyranylt lángos szemét ott pihentette a lányon, a ki úgy állt előtte, mint egy azott szárnyu madárka. Alig hallotta, meg sem értette a kemény megalázó szavakat, melyeket a tekintetes ur pattogva mondogatott, hogy nehez buzogánycsapásként zuzák össze a szívet.

— Arról a fiuról lemondj!... Nem hozád való!... Mi vagy te, hogy olyan fenn hordod a fejed, hogy olyan szédítő magasba mertél tekinteni? Tanulj meg szólni, fanni; ugy is ez a sorsod. Minek kergetsz haszontalan üres ködképeket... Az én fiam a magasból nem száll le a csibéidhez soha!

Odafenn a kis összesült nagyasszonynak is elmondott mindent, a ki boldogan, meglegedetten verdeste össze a vékony kezét.

— No, csakhogy egyszer megfizetél nekik... Az a béka is mindig olyan barátságos

TÁVIRATOK.

Lipót király Berlinben.

Berlin, október 15. Brüsszelből táviratozák a Berliner Tageblattnak, hogy *Lipót* király mégis meg fogja látogatni a berlini udvart. Ennek a látogatásnak ideje még nincs meghatározva.

Az orosz-japán konfliktus.

Port Arthur, október 15. *Alexejev* tenger-nagy helytartó vasárnap 76 000 katona fölött tartott szemlét, akik a távol Keleten koncentrált orosz haderő gyakorlatain vettek részt. Az egész orosz haderő, amely *Port Arthur* közelében rendelkezésre áll, hivatalos közlés szerint állítólag százezer ember. Mint hivatalosan jelentik, a gyakorlatoknak célja demonstráció volt a többi hatalmassággal szemben. Két orosz sorhajó és két cirkáló utban van a *Port Arthur*-ban fekvő orosz hajóraj megerősítésére, amely orosz tisztek véleménye szerint erősebb lesz, mint *Japáné*.

Tisza — miniszterelnök.

Ujabb fordulatok a válságban.

(A krízist holnap megoldják. — Tisza és Andrássy audiencián. — Katonai tanácskozások a korona elnökletével.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 15.

Lukács László tehát nem lesz miniszterelnök. *Andrássy* Gyula gróf sem. Egyik nap telik a másik után s a végnélküli válság ott van, a hol kezdetekor volt: miniszterelnök nincs, kormány nincs és talán hamarosan megoldás sem lesz.

Mi lesz tehát, kérdezzük mindannyian, olvasva a válságról özönlő híreket, melyek ugyszólván nyomdafesték alá sem kerülnek még és már túl vannak haladva az újabb események által. Mint a gyermek kezében az üveg-prizmába rejtett színes papirdarabok alakjai, ugy változik minden pillanatban a politikai helyzet s ezzel kapcsolatban a leendő miniszterelnök személyisége.

E percben *Tisza* István gróf áll újból előtérben. A táviratok azt mondják, hogy a válságot holnap megoldják és holnap okvetlenül ő kapja meg a megbízatást. *Tisza* nem az erős kéz politikájával fog munká-

san köszönt. Azt hitte, hogy máris anyósa vagyok!

Különös nehéz fojtó levegő mozdulatlanokdott a szomszédos Szilágyi portán. Mint a mikor vihar készül a természetben, s itt-ott vilámlik messziről, alig észrevehetően. Tegnap óta folyton készül, azóta, hogy Póli megkapták a okrok között félholtan, s hogy nagynehezen kivették belőle a rosszullete okát. Egyszer aztán nagyot lobbant az összefutott felleg s a csendes, szelid Szilágyi uram kiállott az udvar közepére, onnan kiabált át rettenetes éles hangon.

— Az Isten sem parancsolhatja, hogy a szegény emeer mindig túrjön. Mindennek van határa, még a gögnek is... Ha te ugy, öreg Szentkláray, én is ugy... Ha te nem ismerél irgalmat, én sem fogok ismerni. Megtörted a lányom lelkét, én megtöröm, összezuzom a fiadét. Osszezuzlak téged is... Tudod-e, hogy a fiad eljegyzett mátkája a leányomnak? Tudod-e, hogy nincsen tereztett lény a földön, a kit ugy szeressen? Es én ezt a viszonyt felbontom. Nyomorulttá teszem a fiadat, a milyenbent te akartad tenni a lányomat... Aztán boldogulj vele, ha tudsz!

— Hallod a parasztot? — kérde a nagyasszony s dideregve vonult az ura mellé, mintha oltalmat keresett volna.

— Ehl! — Legyintett a tekintetes ur nagy büszkén s megvetőleg vonogatta a vállát. —

ba. Békés programot állít fel a katonai kérdések tekintetében s ha ezt nem sikerül az ellenzékkel elfogadtatni, szigorúbb eszközöktől sem riad vissza.

Sok fordul meg tehát a szabadelvű párt katonai programján, melyet az ugynevezett kilences vizsgáló bizottság gyűrt össze. Hogy ez a bizottság mit gondolt ki, arról szivárogtak ugyan ki némely részletek, de az egész elaborátum még ma is titok. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy a „kigondolók” sem a szabadelvű pártra, sem a leendő miniszterelnökre, sem a katonai programra nem helyezték a főszólyt, mint inkább arra, hogy formát keressenek, a melynek segítségével Apponyi bent maradhasson a szabadelvű pártban.

Nincs miniszterelnök.

Ma délután a következő távirati értesítést kaptuk:

A szabadelvű párt kilences bizottsága még nem állapodott meg véglegesen. Minden erre vonatkozó hírlapi közlés téves. Az félreértésen alapul. Egyes pontozatokra nézve még eltérések vannak és remény van arra, hogy a megegyezés a szombati ülésig okvetlenül megtörténik.

A szabadelvű pártban a hangulat a mai nap folyamán is nyugodt volt, a többség még ma is feltétlenül bizik abban, hogy Lukács László lesz a miniszterelnök, a kinek jöretele a békét jelenti. Ezt árnyalat nélkül az egész szabadelvű párt óhajja.

Andrássy Gyula és Tisza István gróf az eddigi tervek szerint ma délután utaznak Bécsbe. Céljuk az, hogy a kilences bizottság megállapodásait megismertessék a koronával és Lukácscsal. A szabadelvű párt felfogása szerint mindketten újból Lukácsot fogják ajánlani a királynak.

Ezzel szemben Bécsből a következőket jelentik: Lukács László pénzügyminiszternek ő felségénél történt kihallgatására vonatkozólag elterjedt hírekkel szemben mértékadó helyről a következőkről értesülünk: Lukács pénzügyminiszter már Budapesten a leghatározottabban kijelentette, hogy Bécsbe való meghívásának célja nem a kabinetalakítással való esetleges megbízásban

rejlik, mert illetékes helyen e tekintetben való nézetei teljesen ismereteseek. Azonban Lukács pénzügyminiszter legkészségesebben rendelkezésre bocsátkozott avégből, hogy intervenciójával a fennforgó ellentétek kiegyenlítésére hasson.

Ennek előadása volt a tegnapi kihallgatás tárgya. Ő felsége a pénzügyminiszter előadását a legkegyesebben tudomásul vette és elrendelte, hogy Lukács pénzügyminiszter maradjon Bécsben rendelkezésre, mert ő felsége a pénzügyminiszter előterjesztését tovább való megfontolás tárgyává akarja tenni. Ezen körülmény esetleg még egy kihallgatást tehet szükségessé.

E körülmények itt közölt autentikus előadása teljesen bebizonyítja azon jelentés alaptalanságát, mintha Lukács László pénzügyminiszter tegnapi kihallgatásán ama helyzetbe jutott volna, hogy a neki felajánlott kabinetalakítással való megbízatást visszautasítsa.

Khuen-Héderváry gróf és Lukács László tovább való intézkedésig Bécsben maradnak, azonban a mai nap folyamán, már előreláthatólag nem jelennek meg kihallgatáson ő felségénél.

Lukács a helyzetről.

Lukács László ma délelőtt hosszasan beszélgetett Bécsből telefonon Széll Kálmánnal, aki rátóti birtokán szorította föléhez a kagylót.

Kövessal ezután Lukács Lászlót egy hírlapíró meginterjúvolta a helyzetről s ennek a következőket mondotta:

— Ha az én fáradozásaim sikerre vezetnek, akkor helyreáll a béke és sem rendkívüli, sem ugynevezett erőszakos kormány nem következik. Ha sikerül megteremtenu a alapot, melyen a szabadelvű párt állást foglalhat közte és az ellenzék közt a megértést lehetővé tenni s a parlament és a korona megegyezését előidézni: akkor béke lesz; ha azonban egyik előfeltétel sem teljesedik be, akkor zavaros állapot következik, vagy pedig olyan valaki jön, aki handa-bandával akar a dolgokon keresztül túllépni.

Én azonban — folytatta Lukács — lehetségesnek látom a kibontakozást és épen azért vettem kezembe a dolgot. Én tisztán csak a békítés missziójára vállalkoztam. Ő felsége tudom

másul vette ez irányban tett ajánlatomat és megfontolás tárgyává teszi azt.

A nehézségek nagyok, de van remény. A nehézségek tisztán tárgyi természetűek és ha el lennének oszlatva, bárki vállalkozhatnék a kabinet megalakítására. Ismétlem, a kibontakozáshoz immár van remény.

A beszélgetést a következő kijelentéssel fejezte be Lukács László:

— Tisza jelöltségében az én meghívásom következtében nem történt változás és ez a jelölés kétségtelenül a jövőben is fenn fog maradni.

Tisza István megbízatása.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Gróf Andrássy Gyula és gróf Tisza István holnapra Bécsbe hivatnak. A király a két államférfiut holnap délelőtt magánkihallgatáson fogadja.

Bécsből telegrafálják, a „Budapesti Tudósító”-nak:

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délelőtt megjelent a kabinetirodában, hogy a holnapra szóló meghívások iránt megtegy a kellő intézkedéseket. Andrássy Gyula gróft és Tisza István gróft távirati uton értesítették, hogy ő felsége őket holnap kihallgatáson óhajja fogadni. A kihallgatás órája még nem ismeretes és csak később fog a meghívottakkal közöltetni.

Egy bécsi távirat szerint Khuen-Héderváry gróf kijelentette, hogy holnap okvetlenül lesz új miniszterelnök, még pedig valószínűleg Tisza István gróf.

Más forrásból jelentik: Tisza István már péntek délelőtt meg fogja kapni a miniszterelnöki megbízást. Tisza ekkor már abban a helyzetben lesz, hogy a kabinet listáját is ő felsége előterjesztésére Tisza szombaton az egész kabinetet kinevező királyi kéziratokkal fog visszatérni Budapestre. Lukács László megtartja a kabinetben a pénzügyi tárcát.

Tisza István a már ismeretes nemzeti engedményeket fogja felajánlani az ellenzéknek, és semmivel sem többet. Ha az ellenzék ez alapon nem szerel le, ami valószínű, akkor Tisza királyi kéziratokkal egynéhány hónapra elnapolja a Házat, amit a Ház feloszlata fog követni. Időközben természetesen teljesen szervezkedhetnek a választásra. Közben megtörténik az ujoncozás.

Udvari körökben az a vélemény, hogy miután ők megpróbálták Khuennel a békés megoldást, de ez az ellenzéknek nem kellett, most megpróbálják az erős kéz politikáját. De mindenáron rendet akarnak, s mivel ezt békés uton az eddigi módszerrel nem érték el, most megpróbálják a békét megszerezni Tisza Istvánnal.

Holnap a király először Andrássy Gyula gróft fogadja audiencián, azután Tisza Istvánt.

Andrássy nem vállalkozik.

Hogy Andrássy Gyula gróf miért kapott újból meghívást a királyhoz, azt egy bécsi távirat így magyarázza meg:

Nagyon valószínű, hogy a király holnap Khuen-Héderváry gróft és Lukács Lászlót is kihallgatáson fogadja. Lukács már a tegnapi kihallgatáson utalt arra, hogy Andrássy Gyula gróf volna a legalkalmasabb személy, hogy a válság megoldásaképp a jövőben kabinet élére állíttassék. Lukács e kijelentései alapján azonban még sem történt döntés, miután nem tudták, elvál-

Hadd ordítson . . . Az ég távol van a parasztól . . . Ideje volt már egyszer szakítani.

Gyurica bácsi még aznap levelet írt öreges ákom-bákom betűkkel a városba. Mindössze annyi állt benne, hogy: Edes urfi, jöjjön haza, mert baj van!

Harmadnap könnyű utazó-kocsi állt meg az öreg tekintetes urék előtt. Szép sugár ifju szállt le róla. A másik pillanatban a kis hervad nagyasszony már ott csüngött a nyakán. Büszkesége, boldogsága, sóvárgó álmái, a visszazaróppent jólét ezer fényes ígérete ebben az egy szóban nyertek kifejezést:

— Fiam!

Az öreg tekintetes ur is csak ezt mondta, aztán végignézegette, hogy milyen szép, hatalmas, a milyen ő volt hajdanán. A család büszkesége, megmentő lelke. Bizony, ha az a remény nem melengetné őket, hogy még boldogok lesznek általa, hogy visszazár a régi nap-sugaras fény: régen megtért volna az őselhez. Aztán ettől a sok kíméletlen paraszttól is szeretne megszabadulni!

Vacsora előtt végigsétáltak az udvaron. Az öreg tekintetes ur nagyokat sóhajtott.

— Látod, még azóta is pusztult minden, hogy utoljára itthon voltál. Rom, pusztulás mindenütt, mint a tatárjárás után. Nem volt módomban, hogy utját álljam az onyészetnek. Betevő falatunk is szűkösön akadt.

Lejött a kis asszonyság is nagy siránkozva.

— Bizony, lelkem, ezen nem segíthet más

a jó Istenen kívül, csak te . . . Benned van minden reménységünk!

— Az ifju ember szomorúan csóválgatta a fejét, de nem szólt.

— Szemeltél már ki valakit magadnak? — kérdezte vacsora közben a nagyasszony. — Sok szép, derék, gazdag leány lehet ott a városban.

— A ki a Szentkláray névre érdemes is legyen, — toldotta utána az öreg ur, — mert születés, tisztességes ősök nélkül nem sokat ér a gazdagság . . . Tán már van is, ugy-e?

Az ifju sokáig hallgatott. Mikor megszólalt, homlokán csak úgy lüktetett a nemes forrás.

— Nem kerestem senkit, édes apám. Hiú, üres, szívtelen a legtöbbsze. Nekem nem üres pompa, hanem boldogság, igazi szeretet kell. Ilyen leányt pedig csak egyet találtam: Polit.

— Ezt a parasztot? — sikoltott a kis vézna asszony, a kinek még az apja is belső titkos tanácsos, báró volt.

— A szívjóság a legszebb nemeslelél, édes anyám!

— Miért is jöttél haza, miért, hogy ezt az egyetlen reményünket is megsemmisítsd? — jajongott a nagyasszony, míg az öreg tekintetes ur különösen, fájdalmasan mosolygott és kopott ezüst sarkantyújával verte a taktust az asztal alatt.

lalná-e Andrassy a kabinetalakítást. Ezért első sorban szükséges, hogy a korona megismerkedjék Andrassy szándékával.

Nehogy azonban az esetre, ha Andrassy miniszterelnökségre nem vállalkoznék, a válság elintézésében késedelem álljon be: egyuttal Tisza Istvánt is Bécsbe hívták, hogy folytatólagosan vele tárgyaljanak.

Mértékadó körökben azt beszélik, hogy *Andrassy Gyula gróf nem vállalja el a kabinetalakítást s minthogy a válságot e héten feltétlenül el akarják intézni, valószínű, hogy Tisza István holnapi audienciája a kabinetalakításra való megbízatással fog végződni.*

Tisza István programja.

Fővárosi tudósítónk jól értesült forrásból a következőket jelenti:

Tisza István gróf a legutóbbi napokban kijelentette, hogy *egyáltalán nem köti magát az erős kéz politikájához.* Mindenesetre meg fogja ő is kísérelni a *békes eszközökkel való megoldást és örömmel fogja látni, ha programjával az ellenzék is megnyugtathatja.*

Szükség esetén azonban az *erélyes intézkedésektől sem riad vissza* és ha az ellenzék nem ért egyet az új programmal, akkor sem lesz újabb miniszterválság, mert az esetben megpróbálja majd, hogy minden törvényes és erélyes eszközzel érje el azon célját, melyet békés uton nem tudott elérni.

A kilences bizottság titkaiból.

A kilences bizottságban hír szerint a *magyar vezényszó* kérdésében *eltérések* vannak. A nagy titkolódzás dacára is sikerült megtudni, hogy az a terv merült fel a bizottságban, hogy a magyar vezényszó *dolgaiba a képviselőház elé oly tartalmu határozati javaslat terjesztessék, mely kimondja, hogy a nemzetnek a vezényszó megállapításához való joga teljes épségben ma ad, de a törvényhozás az intézkedést és megállapítást célszerűségi okokból továbbra is a koronás királyra ruházza.*

A „Magyarország“ ma esti számában ezeket írja: A Lukács-féle kombináció *meghiúsulásának* valósággal megdőböntő oka van. Az, hogy a király a *szabadelvűpárt kilences bizottsága által elvileg már megállapított katonai programot sem fogadja el.*

Egy másik estilap a következőket jelenti:

„Az ország érdeklődése most természetesen a kilences bizottság munkája felé terelődik, a melyet a legsűrűbb titok leple fed. A kilences bizottság, a mint azt már a lapok megírták, nagyjában megállapította a *szabadelvűpárt katonai programjának tervezetét, ami a jelenlegi politikai viszonyok között egyike a legfontosabb eseményeknek.* Mert a programtól függ a jövő alakulás, lesz-e kölcsönös, méltányos megértés a korona és a nemzet között?”

Szóval csoda programot várnak, mely *balzsam legyen a chlopyi sebre, mely a királyt el ne kedvetlenítse, mely az ellenzék fel ne bősztse s mely Körbert és Luegert felitökennyé ne tegye.*

A kilences bizottság csodaalkotását azonban mélyregees titok fátyola takarja. Nem akarják közzétenni mindaddig, míg az új miniszterelnököt ki nem nevezik, nehogy esetleg veszélyezze a helyzet új urát. De hát akkor mire való volt a kilences bizottság missziója? Hisz azért küldték ki, hogy a kormánypárt katonai programját dolgozza ki, tehát hogy marsrutát adjon a leendő vezérnek is. Ez a cél illuzóriussa lesz azáltal, hogy a leendő minisz-

terelnök esetleg e marsruta nélkül vállalja el a megbízatást s akkor fityinget sem ér a csoda-programm.

A kilences bizottság titkaiból a legkalandosabb hírek vannak forgalomban. Mondják, hogy a kidolgozott program tervezet semmi határozatot nem tartalmaz; a nagy kérdéseket meghagyja kérdéseknek, a nemzeti követelések dolgában pedig nem tartalmaz állásfoglalást.

Viszont a bécsi „Allgemeine Zeitung“ Budapestről arról értesült, hogy a *kilences bizottságban Apponyi Albert felfogása győzedelmeskedett, a program olyan nemzeti követeléseket tartalmaz, amelyeket a király megadni nem hajlandó.*

Eligazodni tehát az ellentétes hírek között nem lehet. Egy-két nap múlva eldül a válság sorsa és a királytó függ, jobbra dül-e el, vagy balra?”

Bécsi távirat jelenti: *Körber* osztrák miniszterelnököt a király ma délután hosszabb kihallgatáson fogadta.

Tekintve, hogy ma a hadügyminisztériumban is tanácskozás volt, kétségtelen, hogy Körbert azért hallgatta ki a király, hogy vele a *szabadelvűpárt katonai programját, valamint a leendő magyar miniszterelnök által a Körber beszédére adandó választ megbeszélje.*

A legújabb hírek.

Bécs. (Este 10 órakor). A kilences bizottság által kidolgozott katonai program ma a Hofburgban rendkívül fontos és hosszadalmas tanácskozás tárgyát képezte. A tanácskozáson a király elnököt s részt vettek benne *Goluchovszki* gróf külügyminiszter, *Pitreich* közös hadügyminiszter, *Beck* br. vezérkari főnök és *Körber* osztrák miniszterelnök. A tanácskozás eredményéről nem szivárgott ki értesülés.

Bécs. (Éjjel 12 órakor). Tisza István gróf és Andrassy Gyula gróf ma este megérkeztek. A hotelben, a hová megszálltak, már ott találták a meghívót a holnapi audienciára. A két államférfi este 10 órakor a magyar minisztérium palotájába ment, a hol *Lukács* László pénzügyminiszterrel csaknem fél 12-ig tanácskoztak. Vártak *Khun-Héderváry* grófra is, de ez nem jelent meg.

Bécs. (Éjjel 1 órakor.) A király előtt holnap délelőtt végbemenő legfelsőbb kihallgatások sorrendjét a következőképp állapították meg:

10 órakor	<i>Khuen</i> gr.
11 „	<i>Andrassy</i> gr.
1/2 1 „	<i>Tisza</i> gr.

Mivel az audienciák sorrendje bizonyos jelentőséggel bír, mert rendszerint a kihallgatandók sorában *legutolsó* államférfi van designálva: itt egész biztosra veszik, hogy *Tisza István gróf megbízatása meg fog történni.*

Budapestről késő éjjel jelentik telefonon: Az ellenzék hangulata ma már sokkal nyugodtabb, mint a minő tegnap volt. *Tisza* Istvánnal szemben az animozitás egészen lecsendesült, mert most már köztudomásu, hogy ha elfogadja a megbízatást, *alkotmányos utat* választ ő is működésében.

SPORT.

+ A vasárnapi football-mérkőzés. Az *aradi atlétikai klub*, mely vasárnap tartja matchét a *budapesti egyetemi atlétikai klubbal*, nagyban készülődik erre a mérkőzésre. A városliget melletti sporttelepen naponta folyik a tréning, melyen minden alkalommal jelen van *Szathmáry* János elnök is. Az aradi csapat, a tréning után itélve, elég jó formában van.

Megszökött vívómester.

(Robelly Jenő újabb kalandjai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 15.

Robelly Jenő, a hírhedt vívómester ismét nagy munkát ad a rendőrségnek: megszökött a fővárosból és eddig ismeretlen útjára tömérdék becsapott ember átka kíséri. Tennis pályát s két vívótermet is nyitott Budapesten, egész sereg óvadékos alkalmazottat fogadott fel, s az idegen pénzekkel ügyesen eltűnt. Hogy mennyi egyéb manipulációt üzött, az még csak ezután fog kiderülni.

Egy ízben, évekkal ezelőtt, mint tudva van, foglalkoztatta már *Robelly* Jenő a lapokat. Az elegáns föllépésű, csinos embernek vívóterme volt Budapesten, s több nagyobb vidéki városban is, mint Temesváron és Kolozsvárt. Nagyuri kedvtelése sok pénzt fölemésztettek, különösen sokba került neki egy feltűnő szép barátnője, *Almás* Lola színésznő, ki most tudvalevőleg az *aradi* színtársulat tagja. A vívómester bármennyit keresett, eladósodott, majd büns uton szerzett pénzt. Tömérdék szélhámos-ságot követett el, s mikor a föld égni kezdett a talpa alatt, megszökött, s előkelő családból való szép, fiatal nejét, valamint gyermekeit itt hagyta, ellenben magával vitte a barátnőjét, *Almás* Lolát, aki akkor a *Vigszínház* tagja volt. Az ifju pár bekalandozta Európát, járt Amerikában is, s végül Londonban, ahol végre *Robelly* letartóztatták, s hazahozták és itt a törvényszék elé került.

A hűtlenül elhagyott feleség megsajnálta a lerongyolódott, siralmas állapotban hazakerült gavallért, sűrű fátyollal arcán, talpig gyászban meglátogatta az alkotmány-utcai törvényszéki palota börtönében s megbocsátott neki, kibékült vele.

Mikor *Robelly* Jenő kikerült a börtönből, nejevel közös lakást vett föl a Csömöri-ut 39. száma alatt levő villában, özvegy *Vadász* Károlynénál. Mivel semmiféle mesterséget nem tanult, a vívásban kívül egyébhez nem értett: elhatározta, hogy régi foglalkozásához visszatér.

A múlt esztendő végén vívótermet nyitott *Robelly* a fővárosban. Néhány régi ismerőse segíteni akart rajta s propagandát csináltak az érdekében. Akadt is tanítványa, nyolcvankét ember, egyetemi hallgatók, katonatisztek és mások. Elég szép jövődelme volt *Robelly*-nek, de a kiadásait félig sem földözte, mert fölujultak régi büns szenvedelmek, tulsokat költött, állandóan gummikerekün járt s a turf, a kártya fölemésztette azt, amit külföldben meg is takaríthatott volna keresetéből.

Az adósság egyre szaporodott, mind nyomasztóbb lett s *Robelly* visszatért régi módszeréhez, a kaució-sikkasztáshoz. Három helyen is volt helyisége, de tulajdonképpen csak egy szolgált tisztességes célt. Tanítványok csak abba a vívóterembe jártak, amelyik a Váci-utca 66. földszintjén volt. Az elegánsan berendezett helységben *Peer* György vívómester és *Klári* István boxoló- és birkozó-mester tanítottak, *Robelly* ritkán ereszkedett le újabban a kardforgatáshoz, hanem ehelyett szerelmi kalandokkal és egyéb költséges multságokkal töltötte el az idejét. Maga törődött legkevesebbet azzal a hármassal, amely vívóterme falait ékesítette: „Isten, tudás, akarat.“

A Hajó-utca 16. számú házban is rendezett be *Robelly* egy vívótermet, azonban oda nem igen jártak tanítványok. Erre csak azért volt szüksége, hogy kaució-s alkalmazottakat fogadhason fel. Ide szerződött *Dull* István szabómestert *teremgondnoknak*, ezer korona kauciót vett fel tőle, s havi száz korona fizetés és sza-

bad lakást íért neki. Augusztusban azonban már nem fizetett házbért a Hajó-utcai lakásért s most a háziur a szabómesteren követeli a házbért, aki pedig kaucióját is elvesztette. Dullné afeletti bánatában öngyilkosságot akart megkísérelni, de megakadályozták s most súlyos betegesen fekszik.

Robelly már tegnap eltűnt a fővárosból. Ma reggel Csömöri-uti lakásán nagy botrány volt, mert kaució alkalmazottai mintegy huszan betörték a lakás ajtaját, azt hívén, hogy Robelly ott van s csak eltagadhatja magát. Robellyné kijelentette, hogy férje Bécsbe utazott pénzért, de a kétségbeesett emberek ezt nem hitték el s közülük sokan a rendőrségre siettek, hol a vivómester ellen kaucióssikkasztás miatt feljelentést tettek.

Tóth Imre rengőrfogalmazó vette fel a panaszkát. Eddig a következő károsultak jelentkeztek: Pretzner István, több ezer korona kauciót adott át Robellynek. Kept Ferenc 500 korona, Kapos Dániel 200 korona, Fazekas József 680 korona, Szabó Ilés 700 korona kauciójukat siratják. Robelly ez emberekkel majdnem mindig más más ügyvédekkel kötötte meg a szerződéseket. Legutóbb is Szádeczky múzeum-köruti ügyvédi irodájában is járt ily ügyben.

A hitelezők azt hiszik, hogy Robelly vagy megszökött, vagy öngyilkos lett.

Rákóczi sírjánál.

(A konstantinápolyi zárandoklat.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Konstantinápoly, október 15.

A Rákóczi-zárandoklatot Konstantinápolyban a rendőrségi főnök és egyéb hivatalnokok, dragománok, a nagykövetség tagjai és a konstantinápolyi magyarság, élén Széchenyi basával fogadták. A nagykövet saját gőzjachtját bocsátotta a bíróság rendelkezésére, mely Dessewffy Arisztid elnök vezetése mellett a nagykövetség palotájába ment.

Kedden a St. Benoit-templomban megható istentisztelet volt. A diszmisét Vosinszky Mór apát mondta a lazarista atyák segédletével. A karokat apácák és zárandóvendékek énekeltek, a Szózatot és Himnuszt pedig az összes jelenlevők.

Szádeczky kolozsvári egyetemi tanár magasröptü beszédet mondott, Gyárfás Elemér pedig Felszeghy Dező a „Rákóczi sírjánál“ című ódáját szavalta. Rövid beszédek kíséretében koszorút tettek le Lung György városi tanácsos a székesfőváros nevében, Abauj-, Baranya-, Torontál-, Szepes-, Sáros-, Zalamegyék törvényhatóságai, továbbá Pécs, Kanizsa, Karcag, Sopron, Szatmár, Munkács, Pozsony, Eperjes, Zenta, Győr és Bács városok küldötteik útján tettek le koszorút. Küldöttek még koszorút az Országos Kaszinó, a Lipótvárosi Kaszinó, az Ügyvédi Kör, a Józsefvárosi Kör és két magyar hölgy. A konstantinápolyi magyarok és románok testületileg részt vettek a szertartáson. A szultánt Redvan basa képviselte.

Tegnap a társaság megtekintette a császári palotát és a kincstári helyiségeket. A társaságot a szultán szárnysegéde és a diszszolgálatra kirendelt urak kísérték. Az őrségek mindenütt fegyveresen tisztelegtek.

A nagykövet a zárandoklat vezetőjét, Dessewffy Arisztidet és a Szádeczky egyetemi tanárból, Vosinszky apát és Lung tanácsosból a bizottságot bemutatja a szultánnak, aki őket személyesen fogadja. Az egész társaság meghívást nyert a szelamlík terraszára.

Az egész idő alatt jó idő kedvezett, a társaságnak. A kiránduló társaság nagy elismerés-

sel van a kirándulás rendezősege iránt, melynek fáradozásai lehetővé tették Konstantinápoly rendkívüli nevezetességeinek megtekintését, a mi Abdul Hamid szultánnak a magyarok iránt érzett kiváló rokonszenvének köszönhető elsősorban.

E hó 16-án a kiránduló-társaság a szultánnak diszes kiállítású feliratot fog átnyújtani az összes kirándulók aláírásával.

Ujabb tűzkatasztrófa Budapesten.

(Három nő tűzhalála.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 15.

A Párisi Nagy Áruház égésének rémei még élénken élnek az emberek lelkében, s ma újabb borzalmakat hozott a fővárosra egy tűzkatasztrófa.

A József-körut egy nagy műhelyében, hol huszonnégy nő foglalozik művirág készítéssel, ma délben tűz ütött ki, s olyan veszedelmes gyorsasággal terjedt, hogy az üzletben dolgozók néhány pillanat alatt lángtengerben égtek, fulladoztak. A kegyetlen haragu lángok megdöbbentő módon szedték áldozataikat: három nő meghalt égési sebeiben, többen pedig iszonyu kínok között fekszenek a kórházban.

A veszedelmet az üzletben felhalmozott gyúlékony anyagok tették ilyen nagygyá, de hogy a katasztrófa mégis ennyi áldozatot kívánt, annak a szükséges kijáratok hiánya volt az oka. Az üzlettulajdonost, hogy vagyonát az esetleges lopások ellen védje, tulságos elővigyázatossága más részről abba a könnyelműségbe vitte, hogy műhelyének és raktárának ajtóit, egy kivételével, elzárta.

Az emberi életek pusztulása mellett egyébként is nagy a kár, mely azonban csak az üzlethelyiségekre szorítkozik. miután az épület többi részét a tűzoltók megmentették.

Az elpusztult művirág-üzlet tulajdonosa Schneider Dávid, kinek neve Aradon is ismerős. Néhány év előtt városunkban fiók-üzletet alapított, melyben művirágot és koszorukat árultak.

A tűzkatasztrófa részleteiről a következő tudósítás szól:

(A gyilkos robbanás.)

Ma délelőt a József-köruton veszedelmes tűz pusztított, a melyet gázrobbanás okozott. A tűzben öt leány borzalmasan összeégett, egy pedig az égési sebek következtében meghalt.

A tűzveszedelem Schneider Dávid művirágkereskedőnek a József-körut 62. szám alatti gyára és raktár helyiségében támadt. Az udvari gyárhelyiségben mintegy harminc leány dolgozott öt szobában. Most, közvetlenül halottak napja előtt nagyon sok munkája volt a gyárnak. A helyiségben garmadában heverték a sarkoszoruk, a könnyű selyem és vászon virágok, viaszos vásznak, drótok.

A hosszú asztalok mellett szorgoskodtak a fiatal leányok, amikor egyszerre lepte meg őket a veszedelem. Óriási dördülés hallatszott és a következő percben az öt szobában felhalmozott könnyen gyúlékony anyag egyszerre lángba borult.

A váratlanul támadt veszedelem óriási riadalmat okozott a lányok között. Könnyű, lönge ruhájuk lobbot fogott. Aki tudott, az menekült a lángtengerből, jajveszékelve, kétségbeesetten. Többnek azonban útját állotta a tűz és öt leány az égő raktárban rekedt.

Nyomban értesítették a tűzoltókat, akik

részéről a VIII—IX. és központi tűzörség vonult ki Szecserbovszky Szaniszló tűzoltó főparancsnok vezetésével. Ekkor már az egész raktár lángokban állott. A lángtengerből egymásután húzták ki az összeégett leánykákat. Fehér Imre 191. számú rendőr buzdízkodott az életmentésben. Csakhamar megérkeztek a mentők is Vironék Győző dr. vezetésével. A tűznél a következők sérültek meg:

1. Farkas Ilona 19 éves. (Égész testére kiterjedő, másodfoku, életveszélyes égés.)

2. Hambach Etel 13 éves. (Életveszélyesen sérült.)

3. Klein Róza 12 éves. (A karján égett meg.)

4. Abst Etel 17 éves. (Arcán és kezén sérült.)

Az ötödik áldozat nevét még nem tudják. Valamennyi borzalmasan össze volt égve, Farkas Ilona és Hambach Etel haldoklott. A mentők a sebesülteket a Réczey tanár klinikájára szállították.

A tűz ezalatt egymás után pusztította el a raktárban felhalmozott árukat. Fél tizenkettő volt már, amikor a tüzet sikerült elfojtatni. Amikor a raktárban volt, az mind elégett. Amikor a tűzoltók a romok eltakarításához fogtak, egy nő megszenesedett holttestére bukkantak. A szerencsétlen már nem tudott elmenekülni.

A tűz keletkezését pontosan nem lehetett megállapítani. Annyi bizonyos, hogy gázrobbanás történt. De ezt megelőzőleg már meggyulladt egy hordó viasz. A hordó felett égő gázláng Auer harisnyája valamitől összehudott és az izzó égő a viasz közé aullott, amely egyszerre lángot fogott. Ugyanekkor támadt a gázrobbanás, ami az egész műhelyt egyszerre lángba borította.

A rendőrség szigorú vizsgálatot indított, hogy kit terhel a felelősség. Az összeégett nő személyazonosságát még nem tudták megállapítani.

(Az áldozatok a kórházban.)

A két halálosan sebesült leány: Farkas Ilonát és Abst Etelt Réczey tanár klinikáján helyezték el.

A tizenkilenc éves Farkas Ilona állapota reménytelen. Egész teste összeégett és az irtoztató tűzben két szemé kifolyt. A szerencsétlen leány fájdalmában berzasztóan jajgat, de azért eszméleténél van, sőt beszél is. Egész testét beölezték, csupán a szája látszik ki. Apólól tejjel itatják. Jajgatása közben egyre ezt ismétli:

— Jaj, édes jó anyám, ha megtudja! Jaj, édes testvéreim! . . .

Teljesen reménytelen a tizenhét éves Abst Etel állapota is. A kórházban fekszik még Hambach Ella, akinek elégték a kezei. A leány, ki teljesen eszméleténél van, egy hírlapírónak a következőképen mondta el a tűz keletkezését:

— Az olvasztó kemencében égett a tűz, mert parafint hevítettek, melyet be szokták vonni a tárgyakat. A kemence felett állvány volt, melyen üvegek állottak terpentinnel és mindenféle szeszes folyadékokkal telten. Én mindig félttem, hogy egyszer meg fognak gyúladni a veszedelmes anyagok. Ma reggel az üvegek közül egy, nem tudom mi módon, eltört és a benne lévő folyadék bele ömlött a parafin olvasztó kemence tűzébe. Egyszerre hatalmas láng csapott fel és pillanat alatt lángban állott minden.

Farkas Ilona, ki mellettem ülve dolgozott a kemence mellett, székével együtt hanyat esett és nem tudott felkelni. Nekem arcomba csapott a láng és két kezem, mely be volt áztatva parafinnal, égni kezdett. Rémműlten rohantam a

raktárba és azon át az utcára, hol elnyomták rajtam a tüzet. Szegény barátnőm, Farkas Ilona — fejezte be elbeszélését a leány — nem tudom, hogy került ki a tűzből.

(Az elzárt kijáratok.)

A könnyen égő anyagok között rendkívül gyorsan terjedt a tűz, de azért mégis megmenekülhettek volna a műhelyben dolgozó leányok, ha kellő kijáratot találnak. Kijárat volt bőven, de mit ért, ha *Schneider* Dávid, az üzlet tulajdonosa hasznavehetetlenné tette.

A műhely és raktár valamennyi kijáratát állandóan dróttal volt elzárva, hogy az üzletben dolgozó leányok ne lophassanak el valamit. Egyetlen szűk ajtó maradt szabadon, az, a mely az utcára vezetett. Huszonnégy leány számára, amennyi Schneidernél alkalmazva volt, ugyan csak kevés veszély esetén egy kijárat.

Abban a pillanatban, midőn lángra lobbant az üzlet, a szerencsétlen véletlen folytán éppen az egyetlen kijárat felé vezető utat zárta el a tűz. Az utcai ajtón nem lehetett menekülni, a többiek el voltak zárva, s így csak az ablak volt az egyetlen kivezető út. Mire a megrémült leányok feltépték az ablakokat, a füstben serra összeestek, s a külső segítség mentette meg azokat, akiket megmenhett.

A rendőr ég vizsgálata ebben az irányban is erősen folyik.

(A megszenesedett holttest.)

Midőn a tűzoltók betörték az üzlet helyiségekbe, a műhely hátsó részében, az utolsó ablak előtt, az állványok és összeégett anyagok törmeléke alatt borzalmas leletre bukkantak: egy megszenesedett női holttestre.

Pál Józsefné s.ül. Dedekovics Margit holttestét ismerték fel később benne. Az asszony a koszorufonásnál volt alkalmazva. Munka közben érte őt is a veszedelem, mely elől az ablakon át akart kimenekülni, de míg társnőit kihúzták, ő összeesett és megégett.

Borzalmas helyzetben akadtak rá a tűzoltók. Rubája leégett, s mezítelenné vált testének szorultva, honnan csak nehezen tudták előhozni. Arca is egészen összeégett, s csak szőke hajából maradtak azok a fonatok épen, melyeket feje a földhöz szorított.

(Ujabb halottak.)

A szénné égett asszonyon kívül, aki a tűz színhelyén lelte halálát, még a mai nap folyamán megszorodott a katasztrófa halottainak száma. Mint késő éjjel jelentik, *Abst* Etel és *Farkas* Ilona, kit Réczey tanár klinikájára szállítottak, éjszaka borzasztó égési sebeikbe belehaltak.

A halál itt igazán megváltó szerepet játszott, midőn a szerencsétleneket megszabadította kinjaiktól.

A diákok vándorlása.

(Egyetemi ifjak zarándoklása Szegedre.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 15.

Az egyetemi ifjakat, kik hazafias lelkesedésükben elhatározták, hogy Szegedre zarándokolnak a szomoru botrány tárgyát képező Kossuth-szobor megkoszoruzására, az Aliöld népe mindenütt nagy lelkesedéssel fogadja. Utjuk valóságos diadalmenet, melyben a magyar nép meleg szeretete veszi körül az ifjakat, kik mintegy kifejezői a megbántott magyar érzésnek.

Pilisről tegnap *Albert* Irsára értek, hol zeneszóval várták őket. Utközben *huszárokkal* találkoztak, kikre rákiáltottak az ifjak:

— Éljen a magyar hadsereg!

— Éljen! — válaszoltak a huszárok. — Nem is vagyunk mi németek.

A községben eltöltött időnek volt egy meghatározó epizódja. Id. *Miczky* Sándor negyvennyolcas honvédőrnagy, ki nem tud már járni, tarossszékből háza elé vitette magát, hogy az ifjakat lássa. Az ősz honvéd mögött szépséges leány állott, az unokája. Pompásabb képet nem tud a képzelet sem alkotni ennél.

Lelkesült éljenzéssel köszöntötték az őrnagyot, kit azután *Hoffman* Ottó egyetemi hallgató üdvözölt. *Miczky* Sándor megindultan válaszolt a beszédre.

Cegléd volt a következő megálló. Ezernyi nép tolongott a fiatal csapat körül, s ujjongva kiáltották mindenfelől:

— Éljen a pesti ifjuság!

Előbük ment *Gubody* polgármester, aki üdvözlő beszédet intézett az egyetemi ifjakhoz. Este a városi kivilágították.

Hajnamban folytatták utjukat, s ma reggel *Nagykőrösre* érkeztek. Itt is megismétlődtek a lelkes jelenetek. Nagy népömeg kísérte be a városba a zarándoklókat. *Makkay* Sándor ev. ref. lelkész pedig beszédet intézett hozzájuk. Döbben ebédet adtak tiszteletükre, melyen igen sokan vettek részt.

Ezután utnak bocsátották az ifjakat, kik délután diadalmasan vonultak be *Kecskemétre*.

Pörös fotografiák.

(*Goldis* János püspök és *Almás*i *Lola* fényképei a bíróság előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 15.

Érthetetlen, hogy a bíróság előtt aránylag legtöbbet a fényképészek szerepelnek felperekként, bár nem ritka dolog, hogy ők is alperesekként fordulnak meg a bírósági tárgyaló termekben.

Ma is volt Aradon egy ilyen tárgyalás, melyben a felperes *Kossak* József fényképész volt, az alperesek pedig a gör. kat. román szentszék és *Almás*i *Lola* színésznő.

Az első esetben *Kossak* *Hamza* Ágost archimandritát, mint a szentszék képviselőjét perelte be egy magnézium fényképert, melyet a fényképész *Hamza* állítólagos megrendelésére készítet *Goldis* József püspökről, mikor a ravatalra volt kiterítve.

Kossak fényképész később bemutatta a számlát a szentszéknek, melyre *Hamza* kézírásában ez a szó volt olvasható: „vidi”, a mi a fényképész felfogása szerint annyit jelent, hogy a számlában feltüntetett követelést elismeri.

Hamza tagadja, hogy egyáltalán rendelt volna fényképet, a szentszék ügyésze *Trutia* Péter pedig tagadásba veszi, hogy *Hamza* jogosult lett volna a szentszék nevében fényképet megrendelni. Aronkívül tagadják mindketten, hogy a képet megkapták volna.

Kossak fényképész ügyvédje, *Sugár* Jenő dr. arra az álláspontra helyezkedett, hogy miután a képet megrendelték, átvették, ennek folytán fizetni is tartoznak.

Babó Iván járásbíró, aki előtt a pör folyt, ma elrendelte a bizonyítást, illetve a tanúk kihallgatását.

Ugyancsak *Babó* Iván járásbíró tárgyalta ma *Kossak* fényképésznek egy másik pörét, melyben *Almás*i *Lola* volt az alperes. Itt inkább egy jogi kérdéstről volt szó, mert *Almás*i *Lola* elismerte, hogy különféle chromo-, kabinet-, budoár- és makartképet készített. Hivatkozott azonban arra, hogy a régi gyakorlat szerint a színésznők a mintaképekért, sehol sem szoktak fizetni és csupán azokért a képekért fizetnek, melyeket a színészek a mintaképeken fe-

lül rendelnek meg maguknak. Ezért hajlandó is lett volna huszonnégy koronát fizetni, ámde a fényképész megmaradt ötvenhat koronás követelése mellett.

Babó bíró ebben az ügyben is úgy határozott, mint az előbbiben: elrendelte a bizonyítási eljárást, és ennek kapcsán a tanúk kihallgatását.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Fifin*, operette. (Páros bérlet.)

Szombat: *Fifin*, operette. (Páratlan bérlet.)

A *Fifin* szerzőjéről.

(*Fifin*, operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzte: *Schwimmer* Aurél dr. Az Aradi Nemzeti Színházban először adatik október 16-án.)

Arad, október 15.

Abból az alkalomból, hogy pénteken bemutatóra kerül az aradi színházban *Schwimmer* Aurél dr. operetteje, a *Fifin*, helyén valónak tartom, hogy néhány intimitást eláruljak a szerzőről.

Schwimmer Aurél: németes név; sőt hasonlít egy bécsi német író nevéhez, de a *Fifin* szerzője nem német, hanem pozsonyi származású magyar ember. *Schwimmer* Aurél neve talán még ismeretlen az aradi közönség előtt, pedig a *Fifin* nem első színpadi műve. Ismert egyéniség ő a zene és librettolrás terén. S ez annál érdekesebb, mert *Schwimmer* jogászmunka, még pedig a kiválóbb jogászok közül való. Pozsonyban valóságos tekintély a jogi tudományban. Oly nagy a készsége, hogy ügyvédek, bírák fordulnak hozzá gyakran tanácsért.

Ekesszólása valóban meglepő. Ha visszagondolok azokra a védőbeszédre, melyeket a pozsonyi törvényszéki tárgyalási teremben hallottam, alig hiszem, hogy azok közül egy is szebb, szónoki alakzatokban gazdagabb, zamatos magyarsággal teltebb volt, mint *Schwimmer* beszédei.

Es a milyen kiváló ő a jogi tudományban, épp olyan az zenében is. Szíve, érzése mindig a zene felé vonzotta őt. A leghíresebb zenekonzervatóriumokat, köztük a bécsit, évekig látogatta, és ez alatt az idő alatt annyira megszerette a zenét, hogy az valósággal vérévé vált. A *Fifin* első nagyobb zeneműve *Schwimmer*nek. Ezzel is bebizonyította, hogy hivatása van a zenetérén.

A *Fifin* zenéje eleven, friss, fülbemászó dallamu, meséje kedves, vig operette történet. Tavaly márciusban került először színre Budapesten, a Magyar Színházban. A siker óriási volt. A színház az utolsó helyig zsufolva, a legelőkelőbb közönség nézte *Schwimmer* új darabját. Felvonások után nyolc tizszer hívták a szerzőt és elárasztották a báborkoszorú tömegével.

A fővárosi újságok kedvező kritikát irtak a *Fifin*ről, de elég bizonyítéka a sikernek már az is, hogy huszonötször egymásután került színre.

Végül elárulom, hogy *Schwimmer* alacsony, igénytelen, testi fogyatékosága kis emberke, akire talál az a sokszor használt mondás: „A kit a végzet testi fogyatékosággal ver meg, azt rendszerint kiváló szellemi tulajdonságokkal ruházza fel”.

A pénteki előadás érdekességét emelni fogja a szerző jelenléte. Ugy hiszem, Aradon nemcsak tet-szeni fog a *Fifin*, de meg is fogják azt szeretni.

(g. j.)

* *Fifin* főpróbája. A holnap színrekerülő újdonságból délelőtt 10 órakor nyilvános főpróbát tartanak. Az operett összevágóan perdül s előreláthatólag élvezetes előadásban fog színre kerülni. A főszerepet *Rózsa* Lili játssza, a ki gyönyörű új táncokat mutat be. Lesz az újdonságban sok kuplé is, melyekbe aktuális vonatkozásokat készülnék beleszőni.

* Magyar dal. *Herodek* Károly és *Kerner* Jenő „Magyar dal” című szenzációs melódrá-

máját, mely Budapesten napról napra határtalan lelkesedés mellett kerül színre, megszerzte a nagyváradi színház igazgatója is és legközelebb bemutatja a Szigligeti színházban.

* A Zenélő Magyarország idei 20-ik füzetét jelent: a meg és a következő és divatos zeneújdonosságokat közli: I. Huber Sándortól. Barna kislány piros almát árul, magyar dall. II. Lengyel Miskától, csárdást, a legújabb magyar dalokból összeállítva. III. Paris V.: Ping Pong polka-francaise-t. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Előfizethetni a most megindult IV. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is a Zenélő Magyarország (Klökner Ede) zeneműkereskedésében VIII. József körút 22. és 24. szám Budapesten. Ugyanitt bármely más zenemű a legolcsóbban megszerezhető.

Az új korcsolya-pálya.

(Határozatképeség mint megjeletés. — Évi beszámoló. — Tisztújítás. — Szerződés a várossal és az új jégpálya.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 15.

Az aradi korcsolyázó-egyesület ma tartotta évi közgyűlését, melynek az ilyen alkalomkor sorra kerülő rendes ügyein kívül, fontos tárgya volt a várossal a városligeti tó használata iránti szerződés meghosszabbítási kérdése, valamint az egyesületben állandóan napirenden lévő, de most határozottabban kifejezésre jutott kérdés: új, mű jégpálya létesítése.

A közgyűlésnek, mely a kaszinó egyik termében folyt le, volt egy szokatlan érdekessége: az, hogy már az első összehívásra megtarthatták. A különben szép és életerős működést kifejtő egyesület közgyűléseit ugyanis az jellemezte eddig, hogy határozatképtelen volt mindig s össze kellett hívni másodsorra is a gyűlést azzal, hogy tekintet nélkül a megjelentek számára, meg fogják tartani. Miután ez előreláthatólag bizonyos volt, úgy történt azután, hogy az első ízben összehívott közgyűlésre nem is ment el senki, legfeljebb az igazgatók. Nagy és öröndetes megjeletést keltett ezért, midőn ma konstátálták, hogy a határozatképeség annyira meg van, hogy akár két külön gyűlést is lehetne tartani.

A közgyűlésen Boros Vida, mint idősebb igazgató elnököt, a jelen nem lévő Parecz György elnök helyett, míg az előadó Tedeschi Viktor volt. A jegyzőkönyv vezetésére Faragó Rezsőt, hitelesítésre pedig Steinitzer Pál dr.-t és Tones Ferencet kérték fel.

A megnyitás után Tedeschi Viktor igazgató kegyeletesen emlékezett meg Vertán Oszkár dr. számvizsgáló bizottsági elnök elhunytáról. Indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi részvétét fejezte ki.

Örvendetesen vették az igazgató bejelentése folyamán tudomásul, hogy az elmúlt télen hosszabb időn át használhatták a jégpályát. Harminchét napon át nyitva volt, s ezzel az egyesület huszonhét évi fennállása óta a kilencedik helyre került az elmúlt korcsolya-szezon. Az egyesület anyagi helyzetéről szóló beszámoló szerint a múlt évi maradvány 6387 kor. 13 fill. volt, ehhez járult 1902—1903. évi bevételképpen 9871 kor. 74 fill., kiadás 4491 kor. 4 fill., s így a maradvány 1903—1904. évre 5879 kor. 64 fill. Ugy a pénztáros, mint a számvizsgáló bizottság jelentése: helyesléssel fogadták, s a felmentvényt megadták.

Írásban tett jelentést Paris Lajos dr. az egyesület ügyésze egy megnyert pörrel. Az egyesület ugyanis pört indított az élővízcsatorna-társulat ellen, azon okból, hogy a városligeti tavat nagy költséggel ki kellett mélyíteni midőn abból a csatorna elvonta a vizet. Az első bírói fórum most az egyesület költségeit megítélte.

Boros Vida igazgató adott kifejezést a pörnyertes egyesület örömeinek, kilátásba helyezvén a reformokat, melyek az anyagi nyereség révén keresztül vihetők lesznek.

Következett a tisztújítás. A szavazást Steinitzer Pál dr. vezette, kinek indítványára Parecz György elnököt, Boros Vida és Tedeschi Viktor igazgatókat, Kabdebó Lajos pénztárost, Paris Lajos dr. ügyészt és Szalay Károly dr. titkárt buzgó működésükért közfelkiáltással újból megválasztották. A választás eredménye a továbbiakban, miután Székely Salamon és Steinitzer Pál dr. a számvizsgálói tisztről lemondtak, a következő volt: választmány: Boros Iván, Dálnoki-Nagy Lajos dr., Kabdebó János dr., ifj. Hann Alajos, Köpf János dr., ifj. Nachtnébel Odön, Ory Aladár, Parecz Béla dr., Szalay Béla dr., Sorbán János, Sándor Ede, Vannay Gyula; számvizsgálók: Proost Mihály elnök, Hegyi Albert, Singer Gyula.

A közgyűlés fontos tárgya volt most soron. Boros Vida igazgató tette fel a kérdést, vajjon a folyó évvel lejáró szerződést, melyet az egyesület a várossal kötött a városligeti tó használata iránt, meghosszabbítsák-e.

Faragó Rezső felemlítette azt a tervet, hogy a főt vonalát a vasutig meghosszabbítják, s ez esetben a tó nem lesz használható.

Boros Vida és Steinitzer Pál dr. hozzászólása után elhatározták, hogy — miután az egyesület ugyanis csak egy arany díjat fizet formaképpen a városnak — a szerződést mindenesetre megújítják.

Steinitzer Pál dr. érdemes eszmét hozott napirendre ezután. Utalván arra, hogy más városokban enyhébb teleken is korcsolyázhatnak, indítványozta, hogy létesítsen az egyesület mesterséges jégpályát, melynek néhány centiméternyi vízrétege sokkal könnyebben befagy mint a tó.

Boros Vida kijelenti, hogy ezzel az eszmével az igazgatóság ugyszólván minden ülésén foglalkozik már hosszabb idő óta, célszerűnek tartja azonban, hogy a kérdést tárgyalásra és javaslattételre adja ki az igazgatóságnak.

A közgyűlés, az új jégpálya létesítését elvben elhatározva, az ügyet az igazgatósághoz utalta. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Nyugdíjazás a trónörökös miatt.

(A lippai szolgabíró fegyelmije.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 15.

Ferenc Ferdinánd trónörökös lippai látogatása, a mely a délmagyarországi hadgyakorlatokkal volt összefüggésben, több kellemes és kellemetlen emléket hagyott hátra.

A kellemetlen emlékek egyikét a lippai járás szolgabírója viseli, a ki annak miatta kénytelen volt megválni állásától. Ez az alig tíz percig tartó fogadtatásnak egy epizódja miatt történt, a melyről azonban sok szó esett a trónörökös fogadtatása után.

Ferenc Ferdinánd trónörökösét, mint annak idején megirtuk, Temes megye, a lippai járás és Lippa nagyközség képviselői és testületei a lippai állomáson, az ez alkalomra épített királysátor előtt fogadták.

A trónörökös fogadtatására megjelent Nagy István lippai szolgabíró fekete díszmagyarban, kardosan. A szertartás végeztével, a mikor a trónörökös már beszállan készült, föltűnt a szolgabíró tulkedélyes, a hivatalához illő komolyságot nélkülöző viselkedése. A jelenvolt hírlapírók is látták, a mint a sátor előtt az udvari vonattal szemben megállt és a civilruhában — szalutált a trónörökösnek!

Ez a jelenet nem kerülte ki a figyelmét a

fogadtatásnál szintén jelen volt Molnár Viktor dr. temesmegyei főispánnak sem, a ki Nagy István szolgabíró ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot, a melynek már a hadgyakorlatok ideje alatt híre ment.

Nagy István szolgabíró nem várta be a fegyelmi vizsgálat végét, hanem nyugdíjaztatását kérte. A kérelmet Molnár Viktor dr. teljesítette és elrendelte Nagy István szolgabírónak az évi november 1-től leendő nyugdíjazását.

A trónörökös-látogatásnak ezt az epilógusát sajnálattal fogadják Lippán, a hol Nagy István öt hat év óta működik, mint a járás szolgabírója s rokonszenves, népszerű tagja az ottani társaságoknak.

HIREK.

A vasuti kasszalopás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 15.

Az ellopott vasuti pénzszekrény ügyében a tettesek még mindig nincsenek megállapítva. Miután a vasut egyáltalán nem károsodott, valószínű, hogy a bűnvádi nyomozást mellőzni fogják. Legalább az aradi rendőrséghez eddig egyáltalán nem érkezett megkeresés.

A vasuti körökben a gyanu arra a tolvajbandára irányult, amely nemrégiben állandóan fosztogatta az aradi pályaudvaron levő teher- és podgyász-kocsikat. Megtették azt is néha, hogy a már mozgásban levő, lassan meginduló kocsiknak leolmozott ajtaját fölrántották, egy-két csomagot nagy sietséggel kidobtak, azután azzal elmenekültek. A tovarobogó vonat szemlőzete ha észrevette is őket, namarosan elvesztette a nyomukat.

Ezt a tolvajbandát annak idején kiderítették, s tagjai közül néhányan még a büntetésüket töltik, mások azonban már szabadok. Egy ily szabadon levő tagra gyanakodtak most is, az alábbi megállapításnál azonban konstátálták, hogy a kasszalopás idején az illető nem volt uton.

Miután a további vizsgálat nem indulhatott meg oly szálon, a melyek sikerrel biztathattak volna, a további nyomozást, úgy látszik, a vasut részéről nem tartották szükségesnek.

— A város közgyűlése. Régi szokás szerint Aradváros minden hó második szerdáján tartja közgyűléseit. Ebben a hónapban, a közbeeső szünet miatt, a közgyűlést a rendes időről elhalasztották. A polgármester most e hó 26-ára tűzte ki az októberi közgyűlés napját.

— Az aradi Daák-ünnep. A minorita-atyák felkértek azon hölgyeket és urakat, kik Deák Ferenc születésének századik évfordulóján tartandó hálaadó istentiszteleten az ének és zenekarban közreműködnek, hogy holnap pénteken este 8 órakor a pogári fiúiskola dísztermében Wavrinecz Mór Emléki miséjének próbáján megjelenni sziveskedjenek.

— Az új lutheránus templom. Az aradi ág. hitv. ev. egyház f. hó 18 án d. u. 8 órakor egyházi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyal között a legfontosabb az 1904. évi költségelőirányzat és kivetés, továbbá a városhoz intézendő azon kérvény, melyben az egyház arra kéri a várost, hogy a régi Probst-főle telekből egy szabad tér létesítésére járuljon 1009.80 négyszög méterrel ugyancsak az egyháznak e szabad térhez adandó 998.80 négyszög méter területéhez. Az így kialakuló tér közepére, szabadon állólag akarják felépíteni az új lutheránus templomot.

— Aradiak a szegedi Kossuth-szobornál. Az aradi Kossuth-asztaltársaság, mint ismeretes, vasárnap átrándul Szegedre, hogy az ottani Kos-

suth-szobrot megkoszorúzza. A hazafias expedícióban, melynek bizonyára sok résztvevője lesz, az asztaltársaság tagjain kívül másokat is szívesen látnak. Jelentkezéseket *Jakabffy és társa* Andrassy-téri üzletében fogadnak el.

— **Verbos Ádám halála.** Egy érdemes aradi nagyiparos haláláról vettünk ma őszinte részvételt hírt. *Verbos Ádám* butorgyáros, Aradváros törvényhatósági bizottságának s az *Aradi Polgári Takarékpénztár* igazgatóságának tagja, ma délután fél 5 órakor, élte 64-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Szakmájában kiváló, derék munkást vesztett benne az iparosság, a helyi társadalom pedig egy tevékeny, széles körben tisztelt és becsült alakot. Fiatalabb éveiben bejárta Európa minden nagyobb városát. Dolgozott, tanult, hogy itthon igaz magyar létére felhasználhassa tanulmányainak gazdag tárházát a haza javára. Az általa alapított butorgyáros-cég virágzó, előkelő üzletté nőtte ki magát s ma az aradi iparban igen számottevő. *Verbos* régebbi idő óta betegeskedett, a mely ágyba döntötte s a leg gondosabb ápolás dacára sem épült fel többé. Halálát özvegyén kívül gyermekei: *Emília*, férjezett *Haberéger Györgyné*, *Nándor*, *Arpád*, *Béla*, férjezett dr. *Bukovetz Sándorné* és *Mariska*, továbbá menyje: *Verbos Nándorné* szül. *Dományi Emília*, vejjei: *Haberéger György* és *Bukovetz Sándor* dr., unokái: *Verbos Nándorka* és *Margitka* gyászolják. A boldogult temetése szombaton délután 8 órakor lesz a család *Battyhányi-utca* 15. számú házából.

— **Házasság.** *Scheiner Albert* dr. buziási tekintélyes fiatal ügyvéd e hó 25-én délután négy órakor esküszik meg az aradi izr. templomban *Roth Aranka* kisasszonnyal, *Roth Lajos*, az aradi *Roth testvérek* nagykereskedő-cég beltagjának szeretetreméltó, bájos leányával.

— **Gonosztevőnek nézett képviselő.** Furcsa kalandja volt ma Budapesten *Kiss Ernő* országgyűlési képviselőnek. Midőn ma Szolnokról jött, a központi pályaudvaron leszállott, *Duka Mihály* detektív, aki egy körözött gonosztevőt vélt felismerni benne, elállta az útját. Kijelentette, hogy letartóztatja s követésére szolgáltatta fel. A képviselő tiltakozott, de a fuzgó detektív nem engedett, hanem rendőrtet hivatott, hogy erőszakkal elvitesse Kisst. Erre a képviselő felmutatta igazolványát, melynek láttára azután szabadon bocsátotta a detektív, ki ráadásul még durván össze is szidta a képviselőt. *Kiss* a vasutól egyenesen a főkapitányhoz hajtatott, hogy a detektívet feljelentsen. Ma azonban nem sikerült ez neki, mert a főkapitányt nem találta meg.

— **A hadügyminiszter elismerése.** *Pittreich* közös hadügyminiszter, a mint a katonai hivatalos lap legutóbbi száma jelenti, *Horák Brunó* aradi 3-ik huszárezredbeli II. osztályú számvivő századosnak, számvivő-iroda főnöki minőségében teljesített sikeres szolgálataiért elismerését fejezte ki.

— **A szegedi vizsgálat.** Szegeden a Kossuthszoborra tett koszoru miatt még egyre folyik a vizsgálat. Ma letartóztatták az utászoknál szolgáló *Dóczy András* közlegényt, azzal a váddal terhelve, hogy öt krajcárokat gyűjtött társaitól a koszoru költségeire. Két baka állítólag rá is vallott. *Dóczy* azzal védekezik, hogy ő a pénzt nem koszorura gyűjtötte, hanem az öreg katonák csoportképeire.

— **Háromszékvármegye a magyarságért.** Háromszékvármegye ma tartott közgyűlésén *Szacsavay Gyula* ügyvéd indítványára egyhangulag elfogadták, hogy a közös hadsereg magyarországi ezredeinél magyar vezényelési és szolgálati nyelv legyen, továbbá léptessék életbe a magyar lovastiszteknek magyar ezredékhez való áthelyesé-

sét; jövőre a magyar ezredékhez csakis magyar honos tisztek neveztesse ki; a katonai bűnügyekben a tárgyalási nyelv magyar legyen; a Magyarországból sorozott katonák az alkotmányra eskettessenek fel; a magyar ezredék zászlói és jelvényei az ország címerével láttassanak el; Magyarország területén a katonai iskolákban a tanyelv magyar legyen. A megyei törvényhatósági bizottság elhatározta, hogy a képviselőházhoz ilyen irányban feliratot intéz.

— **Borosjenő ünnepe.** *Deák Ferenc* születésének századik évfordulóját *Borosjenő* községben is megünnepelik. Az állami iskolában, utána pedig a kaszinóban *Deák-ünnepély* lesz. Ez utóbbi helyen *Deák* arcképét is leleplezik. Az alkalmi beszédet mindkét helyen *Schweidl Gyula* állami elemi iskolai igazgató tartja.

— **Motoros forgalom a délidéken.** A magyar államvasutak temesvári forgalmi felügyelősége május hóban terveket nyújtott be a szegedi üzletvezetőséghez, melyek szerint a délmagyarországi helyi érdekű vasutakon a motoros üzem életbe léptetendő volna. A motoros forgalom jövő évi május hónapban tényleg életbe is lép. Már legközelebb kipróbálják a motoros közlekedést a versec-kubini vonalon. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy Temes megye közönsége azon kérelemmel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a temesvár-buziási vonalon a motorkocsik közlekedése mielőbb megkezdessék.

— **Deák-ünnep Kisjenőn.** A kisjenő-erdőhegyi izr. népiskola e hó 17-én, szombaton délután tíz órakor *Deák Ferenc* születésének századik évfordulója alkalmából hazafias ünnepélyt rendez. Az ünnepélynek, mely az érdeklődő közönség számára is nyitva áll, műsorában számos alkalmi szavaltat és énekszám van. A nap jelentőségét *Herz Bernát* tanító *Deák Ferenc*ről szótó kor- és jellemrajzban méltatja.

— **Elkésztett föl hívás.** A véletlen még mindig szereti a jó tréfákat. Egy ily tréfája jelent meg a hivatalos lap apróhirdetése között, hogy a budapesti államrendőrség az *Édes Bubikám* című apróhirdetés csapdájával letartóztatta *Margócsi Gyula* eperjesi adótisztet. *Kiss István*nak, *Stephánny Nándor* dr. eperjesi rendőrkapitány gyilkosának büntetését. A hivatalos lap mai száma pedig a következő föl hívást közli:

*3422 FELHÍVÁS. 1—1

26004/1903. *Margócsi Gyula* eperjesi adótiszt, ki több rendbeli visszaélés elkövetése után f. évi október hó 2-án a lomás helyéről távozott, ezennel felhivatik, hogy kérdőre vonatása végett ezen felhívásnak a hivatalos lapban való közlése napjától számított 8 nap alatt az eperjesi kir. pénzügyigazgatóságnál annál bizonyosabban jelentkezzen, mert különben állása a fegyelmi eljárás mellőzésével megüresedettnek fog tekinteni s állása betöltetni. Eperjes, 1903. évi október hó 10-én. M. kir. pénzügyigazgatóság.

Az bizonyos, hogy a m. kir. pénzügyigazgatóság ezen felhívására, ha az még az elfogadása előtt jelent volna is meg, aligha jelentkezett volna *Margócsi*, de mikor a rendőrség a „bubikája” nevében hívta, akkor megjelent s beugrott a törbe.

— **Megőrült festő.** A nagybányai festőkolóniának gyásza van. Egyik legfiatalabb és legtehetségesebb tagja, *Réthy István* festőművész megőrült. *Réthy* már körülbelül egy esztendeje valósággal buskomor volt. Néhány nap előtt azután egyik kávéházban teljes erővel tört ki rajta az őrültség. A kávéházban minden összetörhetőt összetört, kiabált, dühöngött és végre négykézláb futott végig az utcákon. A szerencsétlen művész sorsa nagy megdöbbenést kellett azok között, akik ismerték *Réthy* nagy te-

hetségét. *Réthy* körülbelül tíz esztendő előtt állította ki az első képét a budapesti Műcsarnokban, amelyet a kritika meglehetősen hidegen fogadott. Legutolsó gyönyörű képe az „*Oregfaun*”, tavaly volt kiállítva az Nemzeti Szalonban.

— **Ujabb diák-sztrájk.** *Alsó Kubinból* távratozzák: A helybeli állami felső kereskedelmi iskola felső osztályainak tanulói egyik tanáruk állítólagos tulszigora miatt megtagadták órájának hallgatását. Az illető tanár elutazott, óráit helyettesítéssel látják el és ez által elejét vették esetleges zavaroknak. A vizsgálatot megindították.

— **Érdekes idézések.** A hivatalos lap mai száma több érdekes idézést közöl. Ismert nevű emberek: egy honvédhuszár főhadnagyot és egy színészt köröznek, előbbi magánokirathamisítás, utóbbi súlyos testi sértés révén. Egy nyomdász pedig királysértés vádjá miatt került az idézettek közé.

A főhadnagyról így szól az idézés: Magánokirat hamisítás büntetével vádolt ifju *Orley Béla* volt honvédhuszár főhadnagy s volt debreceni lakos a B. P. 470. §-ában írott következmények terhe alatt felhivatik, hogy a jelen idézés közzétételétől számított egy hó alatt kihallgatás végett a debreceni kir. törvényszéki vizsgálóbíróval jelentkezzen, vagy tartózkodási helyét jelentse be. A másik idézésnek ez a szövege: Súlyos testi sértés vétségével gyanúsított *Radó Béla* színész a gömői szintársulatnál a B. P. 470. §-ában meghatározott következmények terhe mellett felhivatik, hogy jelen idézés utolsó közzétételétől számított egy hónap alatt alulírott kir. járásbírósnál kihallgatása végett jelentkezzen, vagy tartózkodási helyét jelentse be. Rimaszombat, 1903. évi október hó 8-án. A kir. járásbírósnál. Vegül a harmadik idézés a következő: Királysértés vétségével vádolt *Stance Sándor* István schauburgi születésű, 50 éves, róm. kath., könyvnyomdász, volt budapesti lakos jelenlegi lakhelyének a kassai kir. törvényszéknél való bejelentésére felhivatik.

— **Eladó páholy.** Egy páratlan negyed napos földszinti páholyberletet keresek. Bővebb felvilágosítást szíveségből ad *Bloch H.* papirkereskedő.

— **A heti vásáron olcsó hét** Mő nem mult el teljesen az első „olcsó hét”, melyet külföldi mintára *Porter Vilmos Nagy Áruháza* a Szabadságtéren rendez, s már is jelentetjük, hogy ez az új dolog élénk vizshangra és partolásra talált a közönségben. Nagyon sokan keresik most fel az áruházat és ott meggyőződnek arról, hogy most az olcsó hétben tényleg minden cikket jóval a rendes áron alul lehet kapni. Tehát ez egy alkalmi elárusítás, a szó igazi értelmében. Nem is bánja meg senki, aki most *Porter* áruházában vásárol. Jelentjük, hogy az ingyen fénykép kedvezmény érvényben van még és a képek gyönyörűen sikerülnek. A művészi kidolgozás és az ügyes retusozás még a szakembereket is meglepi. A ki most képet nagyított, az ugyancsak helyesen teszi.

— **Dentolin fog-creme** a legkedveltebb fogszápitó. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Welsznál, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdák, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— A közvetítő irodák** mindaddig legfontosabb tényezői az üzleti életnek, míg tevékenységük a kínáló és kereső igényeinek kielégítésére irányul. Ma, mikor gombamódra szaporodnak a közvetítő irodák, melyek javarésze kóros kinövés a tisztességtelen üzletnek, rá kell mutatnunk *Grosz Ödön* közvetítő irodájára Budapest, Károly-kört 10. sz. aki tisztességes üzleti tevékenységével kivívta azt hogy egy a főváros, mint az egész ország legelőkelőbb és legjobb szállodái, kávéházi és vendéglői üzletei általa adatnak el, melyből kitűnik, hogy *Grosz Ödönhöz* minden üzleti felnek bizalma van, s hogy e bizalomnak megfelelő, számtalan elismerő level bizonyítja.

Buza októberre	7.64—7.65
Buza 1904. áprilisa	7.73—7.74
Rozs októberre	6.25—6.26
Rozs 1904. áprilisa	6.46—6.47
Zab októberre	5.35—5.36
Zab 1904. áprilisa	5.60—5.61
Tengeri 1904. áprilisa	—
Tengeri 1904. májusra	5.25—5.26
Rapce októberre	11.80—11.90

Buza októberre	7.63—7.64
Buza 1904. áprilisa	7.71—7.72
Rozs októberre	6.23—6.24
Rozs 1904. áprilisa	6.4—6.46
Zab októberre	5.37—5.38
Zab 1904. áprilisa	5.61—5.62
Tengeri 1904. áprilisa	—
Tengeri 1904. májusra	5.27—5.28
Rapce októberre	11.80—11.90

NAPIREND.

Oktober 16. Péntek. Róm. kath. naptár: Gallusz. — Protestáns naptár: Gallusz. — Görög-keleti naptár (október 3.): Ar. Dénes. — A nap két 6 óra 5 percek, nyugozik 4 óra 53 percekor.

Költősej-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Brekiye-múzeum helyisége mellett Késterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetek Aradra küldött tévisei: szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék.

CSARNOK.

Krimhilda.

Irta: Szántó Kálmán.

I.

Véletlenül még annak is keresztelték, — Hildának s talán a névvel együtt örökölte a vérben uszó hősmundák germán asszonyának ama bosszúálló természetét, amely le tudott mondani egész életre való gyászról, hamu alá tudta rejteni szívének egyetlen izzó szenvedélyét, okos szavakkal oda tudta magát adni a lelkén k gyűlöletes férfinak, csak hogy évek forgásával, időmúlásával, mikorra már moh takarta a süppedő sírokat, szu rága az alattuk porladó csontokat, meg libassa boszuját a sérelemért, mely egykor rajta esett.

Az édesanyja külföldben egészen közönséges német nevelő volt, akit Oszlányi Péter hozatott valahonnan Hannoverából az árván maradt kis leánya gondozására. Nagyon logikus gondolkodású, fegyelmezett vérű, előrelátó hölgy lehetett, aki valóságosan törbe ejtette a felesége siratásában elgyöngült erélyű, vidéki nemes urat. Bár sohasem ismerte, vele együtt siratta a felejthetetlen megboldogultat s anyja h lyett anya igyekezett lenni a kis árvának. Oszlányi Péternek fajdalomtól elkáult feje, — talán éppen régóta előkészített alkalomra — összevetette az asszony helyettesét a siratott asszonnyal s egy langyos tavaszi estén, amikor az akác, a bodza, a hárs teli virágos koronája mind, mintha csábításra esküdt volna össze: korához alig illő, fiatalos hévvel szoritotta karjai közé a szőke szőke szőke.

Attól a naptól fogva a gyöngye ember egé-

szen az asszony karmai közé került. Nem is került ennek so fáradtságba, hogy evétesse magát feleségül. S mikor meg azzal a birrel lepte meg, hogy örökösül fogja megajándékozni, az öreg oszlányi szentül hitte, hogy okosan cselekedett: első házasságából való gyermekének nemcsak anyát adott, de játszótársat és szerető testvért is. Az öreg Oszlányi rá nem sokára meghalt: az anyafiak pedig a károsodott kis Ilonka érdekében, pörrel támadták a házasság-levelet s a végrendelet érvényességét. De az iratok sokkal pontosabbak és zabatosabbak voltak, semhogy az atyaligyületen kívül más kifogást lehetett volna ellenük tenni.

Kénytelenek voltak tehát a birtokot felosztani — a jobbik rész a sok ingóbingó így is az asszonynak jutott — a kis Ilonkát elvették a mostohától, az özvegyet pedig leányostól, örök átok alá vetették minden jövére megyei család részére.

II.

Osztakozás után az özvegy arra gondolt, hogy vevőt keres az örökségre s úgy íthagyta lányostul ezt a rideg pátriát, hogy hírét se hallja többet. De a véget nem érő pörösködések alatt, — azzal is vádolták többek közt, hogy haldokló urát kifosztotta értékes ingóságából — valami dac szállotta meg: csak azért se szökik meg! Majd meglátja, mit tudnak ellene tenni! Mint valami duló ellenség ellen, elcsalta magát a kastélyba s fölvette a harcot az egész szomszédság, az egész megye ellen. Kitartó, szívós természete volt s nem akart engedni a maga igazából. S látta lassacskán, hogy kezdenek belefáradni az apró, néha kárt tévő, néha csak keserítő tüszurásokban. Ment a maga útján, mely különvaló s a többiektől járatlan volt. Vetett és ültetett, utána járt a dolgozóknak, v szekedett a bérésekkel, alkuozott a buza és gypaju kereskedőkkel, számonkérte az elveszett tyuktojást, kulcsárnéja, ispánja, tisztartója volt megamagának. Mulatni nem járt, vendég az ő küszöbét át nem lépte, el sem képzelte volna, olyan mártékban kezdett gyarapodni. Okosabb volt az elhunyt uránál: ő nem hozatott német nevelőnőt, hanem az Alföldről valami elszegényedett uri kisaszonnyt, aki Hilda körül legyen olyankor is, amikor őt a gazdaság elfoglalta. Belátta, hogyha már itt maradt s a leánya jövődjét idekötötte, magyar módra kell fölnevelnie. Azért nem vette le a kezét róla, sőt gondja volt rá, hogy a leány lelke olyan irányban fejlődjék, amilyenben ő jónak gondolta.

Igy lett Hilda tizennyolc esztendő, magas, erősen fejlett leány, a két messze idegen vér keresztelésének pompásan viruló példánya. Okos, számító lejt örökölt az anyjától, az apjától pedig szenvedélyes, lobbanékony vért. Fénytelen, acélszürke szemei olyan hidegen néztek a világba, mintha nem tartották volna érdemesnek meglátni benne valamit, de lobogó, vörös haja, a lángoló színeknek ez a csodálatos keveréke, ugy égett a feje körül, mintha el-karná hamvasztani ezt a lenézett egész világot. Vidéki műértő-körökben a vörös haj me is olyan csékély értékű még, hogy Oszlányi Hilda azért mégis a tucat-szépségek közé meh tett volna, ha az ajkán valami igézetes csáb nem lett volna.

Mesés hírek jártak a kincsekről, amiket az

anyja összekapargatott részére s nem lehetett volna meg nem látni, még ha nem egy felszerelve jelenik is meg a vizkeresztli megyében. Tizennyolc esztendő alatt új nemzedék nőtt fel, a szülők háborúságait csak hirtől ismerő, amelynek Oszlányi Hilda szép maga, de szép magánál meg szebb vagyona is kívánatos volt. Kellően igérkezett egy kissé, hogy mikép fog majd a két nővér első találkozására ki-esni, mert a bába Ilona is készült. De hisz telik a megyei fiataliságból annyira, hogy jut is, marad is mind a kettőnek elég. De az aggodalom főlöseges volt. Ilona már a teremben ült, mikor Hildának égő hajkoronás feje az ajtóban megjelent. Nem tudom, készült-e rá, vagy pillanatnyi sugallatott követett: Ilona felállt és előbbe sietett soha sem látott hűgának, megölelte, megcsókolta. Első föllépésre leány nagyobb diadalt tán sohasem aratott.

(Folytatása következik.)

NYILTÉR.*

Aradmegyei tanintézetek figyelmébe!!

Szavalókönyv iskolai ünnepélyekre.

Osszeirták:

Kovács Kázmér és Maurer Mihály, tanítók.

Tartalmaz dátum szerinti sorrendben, minden iskolai ünnepélyre, legjelesebb költőink verseiből egy pár szavalatot.

Függelékül Deák Ferenc születésének 100 éves évfordulójára „A haza bölcső” című költemény Deák Ferenc kitünően sokszorosított arcképével.

Ara kemény kötésben (120 oldal) 50 fillér.

Megjelent:

INGUSZ I. és FIA

kiadásában Aradon,

Weltzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Mutatvány 50 fillér beküldésével bérmentve.

Nemzeti színház.

Bérlét 16. sz.

Páros.

Pénteken, 1908. évi október hó 16-án.

Fifin.

Operette 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Schimmer Aurél dr.

S Z E M É L Y E K:

Pitkins Phileas Polgár S.	Fifin, utazó	Rózsa Lili.
Mary, leánya Rápásy G.	Baxter Tom	Juhász S.
Harry, orvos Békéssy Gy.	Brown-Jimmy	Németh J.
Turtle Sam Fűredi J.	Fluegan	Juhai József.
Michel, utazó Bónis Lajos.	Kitty	Szilassy J.

Kezdete este 7 óra föl arakor.

Van szerencsénk a t. vevőközönséget értesíteni, hogy üzletünkben szenvedett **tűzkárunk** liquidatioja befejezést nyervén, **sérült, sértetlen és egészen újonnan beszerzett árukból** álló raktárunkat és pedig különösen:

czérna-vászon, asztalneműek, ruhakelmék és selymekből

álló dus választékunkat a **legolcsóbb** áron t. vevőink rendelkezésére bocsátjuk.

Szives látogatást és megrendelést kérve,

mély tisztelettel

ROSENBLÜH H. és TÁRSA.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Pénztárnoki**

vagy ehhez hasonló állást keres nagyobb óvadékkal rendelkező, magyar, német, román nyelveket bíró fiatal nős egyén. Szíves megkeresések „Szorgalmas” jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők. 2108

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kívánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 2121

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Nagy szakszerű javító-műhely.

Kerékpár- és varrógép raktár.

Kalmár József

villanyműszerész

villanyos-csengő és telefon építési vállalata felszerel

lakásokba villamos-csengőket, telefonokat kisebb vagy nagyobb távolságra.

Betörés ellen

biztonsági csengőket.

irodai vagy takarékpénztári helyiségekben.

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Telefon 242. sz. 2071

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlék (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyúk

és hozzávaló legjobb minőségű gumi csövek gyári áron. A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári áron.

Hönig Frigyes

harangöntőnél 1418

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

mindennemű javítások elfogad. tatnak.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen mindenszakiismeret nélkül. 2026
Küldje be címét E. 936. jelige alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

KINTZLER ZOLTAN

Gronometter művészt és ékszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer kapható. 1527

Pontos és szolid kiszolgálás!

Új sör bemutatója!**A városi (színházi)**

sör csarnokban

naponta a

„Hazai ősforrás”

sör

pilseni módra a lippai sörfőzőből

megnevezés alatt forgalomba hoztatott, melyet a n. é. sörivő közönség becses figyelmébe ajánlom. Teljes tisztelettel 2208

Weisz Ignácz.

2787—1903. tkvi sz.

Árverési hirdetés és kivonat.

Az új-aradi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy az új-aradi takarékpénztár végrehajtatonak, Ráki szül. Bártl Mária végrehajtást szenvedett 1100 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az új-aradi kir. járásbíró, területén lévő, Új-Arad község 1793. sz. tkjében A. I. 1623—1625/d. hr. sz. 873. összeírási számú ház és udvarra 852 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1903. évi november hó 9-ik napjának d. e. 10 órájkor a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

A többi árverési feltételek ezen kir. járásbíró tkvi hatóságnál és Új-Arad község-házánál tekinthetők meg.

Kelt Új-Aradon, 1903. évi augusztus hó 10-ik napján.

Az új-aradi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Szokolay,
kir. járásbíró.

2202

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

41166—1903. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírre tétetik, hogy a vasúti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

Állomáson	1. évi október hó
Szeged	23-án d. u. 2 óra
Arad	26-án d. u. 2 óra
Debreczen	30-án d. e. 9 óra

Budapest, 1903. évi október hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Telefon 130.

Telefon 130.

Szüret alkalmára

ajánlok első forrásból beszerzett jó minőségű

Finom erdélyi sódort kilója frt 1.10
Bra-sói vagy szebeni szalámit ... " " 1.90
Husos odiszias szalonnát " " 1.10
Debreczeni perkel és abát szalonnát " " 1.10
Tormás kolbászkát párja " —.06
Párizsi kolbászt kilója " —.90
Vadászkolbászt... " " 1.—
Emenvölgyi sajt valódi " " 1.30
Emenvölgyi sajt beiföldi " " 1.—
Groji sajt ... " " —.80
Liptói túró fa vagy porcelán bödönbe " " —.90
Cognac 1 frttől 6 frt-ig.
Rumot 1 liter 80 kr.-tól 3 frt-ig.
Kávékat 1 krg. kőnt 1 frt 20 krtól 2 frt 10 krig.
Teák 1 dgr. 4 krtól 12 krig, továbbá jó minőségű csokoládét 1 frt 20 krtól 4 frt-ig, jó bombonok és teasüteményeket. 2143

Nagy raktár**tűzijátékokban**

u. m.: görögtűz, rakéták, békák, a legolcsóbb árak mellett kaphatók

Dürr Kocsárdnál,

fűszer, csemege, bor és ásványviz-kereskedésében.

Arad, Boros Béni-tér 15.

Dengi-ház, a városlliget mellett.

Arad legrégebb kerékpár és varrógép javító műhelye és raktára, Szabadság ter 7 sz.

Hammer Vilmos

villany műszerész

Telefon szám 96.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műhímzésre, továbbá

zajtalan járású Singer varrógépek 32 frtért öt évi jótállás mellett.

Villanyosengő

és 1891

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Arad legnagyobb

óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLUM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstnemek készpénzért a legmagasabb áron megvételnek vagy más új tárgyekra átcsereletnek. 1897

— Kéretik kísérletet tenni. —

Sürgős figyelmeztetés!

Üzletünkben feltalálható legfinomabb s valódi

OROSZ-TEA

különként 10—36 kor.-ig

mellőzhetővé teszi, hogy ezen cikket Bécs, Trieszt, avagy Hamburgból szerezzük be; mint azt számos tea-fogyasztó háznál eszközlik.

Megrendelés előtt kérjük cégünknel próbát eszközölni.

Teljes tisztelettel 1427

Vojtek és Weisz.

legfinomabb minőségekben s igen jutányos árak mellett.

Minden vevő
Ingyen-Fény-
képet kap!

Külföldi mintára

Minden vevő
Ingyen-Fény-
képet kap!

 ezen a héten 

ugynevezett

Olcsó Hétet

fogok rendezni.

Nem üres ígérgetés, hanem tiszta valóság az, hogy ezen a héten nagyobb mennyiségű áruk olyan csekély haszonnal adatnak el, mint máskor soha. Ilyen alkalmi eladásokat azért rendezek, hogy az üzlet forgalmát **időnként** fokozzam és cégem iránt az érdeklődést ébren tartsam.

Ezen a héten különösen Czipőket adok el a legcsekélyebb haszonra!

Női francia severtt czipő
magas szárral (fűzős, gom-
bos, bélelt, nembélelt)

4.25

Férfi box Bergsteiger
elismert legtartósabb minő-
ség, gyönyörű szabás

4.50

Férfi borjubőr-czipő
kitűnő finom minőség, ele-
gáns szabás

3.50

Női magas lakk czipő
fűzős és czugos, finom fran-
czia minőség

3.25

Gyermekek czipők

20—25-ig **— .90**
26—28-ig **1.20**
29—34-ig **1.80**

Női lakk kivágott czipő
4 kereszt spangnival és ele-
gáns ponponnal

1.95

3 frtért adok bagaria strapa férfi-cipőt!!!

A legerősebb viselet! — Utólérhetetlen! — Sokat gyalogolók nem mellőzhetik!

Hölgyek figyelmébe! Megérkezett egy nagy küldemény **Szörme Boá!**

Uj cikk, most vezetem be!

Darabja 90 krajczártól kezdve!

— Alkalmi eladás! 400 drb. különféle mider, darabja 60 krajeár. —

Fényképkedvezmény!

Porter Vilmos Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér.